

کتابخانه

آبونه شرایی : هر رايچون
سنه لکي (۴۰۰) التي ايلني
(۲۲۵) ، ممالك اجنيه ايچون
سنه لکي (۴۵۰) ، آلتی آيلني
(۲۵۰) غروشدرد .

نسخه سي ۷،۵ غروشدرد .
سنه لکي ۵۲ عددرد .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشيد افندی خاننده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندرد .

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنورد . درج ايدلین
يازیرلر ائاده اولماز .

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آدره من تبدیلنده ایریجه
• غروش کوندرلیدرد .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنيه ايچون آبونه
اولانلرک آدرس لریک
فرانسجه یازلسی رجا اولنورد .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنورد

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

یکی مقروء عائد

لا محسوس مقننه مطالعہ

۷

« ۶۷ — ماده : زوج خانہ سنده اصول وفروغندن باشقہ اہل واقاربنی زوجہ سنک رضاسی اولقسزین اسکان ایدہ من ، زوجہ دخی زوجی راضی اولمادقہ غیر رشید اولادندن باشقہ اقاربنی برلکده اسکان ایلہ من . »

بو ماده ، احکام فقہیہ مزہ مخالفدر . بحر رائقده ، ردالمحتارده بیان اولوندینی وجہلہ زوج ، زوجہ سی ایچون تخصیص ایتدیکی مسکنده زوجہ سنک رضاسی اولمادقہ غیر ممیز اولادندن باشقہ هیچ بریمسہ بی اسکان ایدہ من . چونکہ مسکن شرعی یہ زوجہ نک حق تعلق ایدیور ؛ بناءً علیہ بو مسکنده زوجہ نک رضاسی بولونمادقہ زوجہ نک نہ پدریلہ والدہ سی ، نہدہ سائر اقرباسیلہ ممیز اولان اولادی اقامت ایدہ من . بونلرک بو مسکنده اقامت ایتملری زوجہ نک ضیاع حقوقی انتاج ، زوجینک حسن معاشرتلیخی اخلاص ایدہ بیلیر . کذلک ، زوجہ دخی زوجہ نک رضاسی منضم اولمادقہ کندی اصول وفروغندن هیچ بر کیمسہ بی بولونقلری مسکنده اسکان ایدہ من . چونکہ بوصورتده زوجہ نک حقوقی خلدار اولمش اولور .

حال بوکہ اشبو آلتشیدنچی ماده یہ نظراً زوجہ ، اولکی زوجندن اولان اولادینی بولورک اونی دی اونسکزیاشلرندہ بولونمش اولسونلر سن رشده واصل اولمادقہ زوجیلہ برابر ایچنده یاشادقلری برمسکن شرعیده زوجہ نک عدم رضاسہ رغماً اسکانہ صلاحیتدار اولاجق .

« ۶۸ — ماده : زوجین حسن معاشرتہ ویکدیگرہ صداقت ومظاهرتہ مجبوردرلر . زوجہ ، زوجہ اطاعتہ مجبوردرلر . »

بوماده نک احتوا ایتدیکی احکام ؛ قسماً حقوقی ، قسماً اخلاقیدر . بناءً علیہ اخلاقی اولان قسمندہ بر مجبورت قانونیہ تصوری یک طوغرو اولاماز .

بویابده کی احکام شرعیہ مزہ بروجہ آتی تلخیص ایدیورز :

۱ — : ارککار ؛ زوجہ لرینک نفقه لرینی تدارکہ ، دیگر رقم احتیاجات حیاتیہ لرینی بقدرالامکان تطمینہ حقوقاً مجبوردرلر .

۲ — : ارککار ، زوجہ لریلہ حسن امتزاج و معاشرتہ ، آنلرک حقندہ قولاً ، فعلاً حسن معاملہده بولونمایہ دیانۃ مجبوردرلر . نته کیم فرقان مینده (وعاشر وھن بالمعروف) بویورلمشدر . رسالتاب افندیمن حضرتلریده بر حدیث شریفلرندہ (خیرکم ، خیرکم لاهلہ وانا خیرکم لاهلی) بویورمشدر .

۳ — : قادینلر ، شرعاً مباح اولان خصوصاً آندہ زوجہ لرینک امرلرینہ اطاعت وانقیاد ایلہ مکلفدرلر .

۴ — : مرہانکی برقادین کندی زوجہ نک حریم عصمتہ دخالتہ ، ناموس وحیثیتی حسن محافظہ یہ ، اموالی ضیاعدن وقایہ وبر ضرورت شرعیہ بولونمادقہ نامحرم ارککار ایلہ عدم اختلاطہ مجبوردرلر . نته کیم بر حدیث شریفده (الدنیا کلھا متاع وخیر متاعھا المرأۃ الصالحۃ ان نظر الیہا سرۃ وان امرھا اطاعتہ وان عذاب عنہا حفظتہ فی نفسہا واملالہ) بویورلمشدر . ۱]

قادینلرک عہدہ لرینہ توجہ ایدن بو وظیفہ لرک بر قسمی حقوقی ، بر قسمی اخلاقیدر . ہلہ قادینلرک زوجہ لرینہ قارشی اولان اطاعتلری اولیلہ بعض کیمسہ لرک ذاہب اولدقلری کبی اسیرانہ ، ذیلانہ بر اطاعت دکلدر ، بلکہ محبت وصمیمیتدن متحصصل ، ایجابات فطریہ ومنافع اجتماعیہ دن منبعث ، احترام پرورانہ بر اطاعتدن عبارتدر .

الحاصل زوجیندن ہربری دیگرینہ قارشی محبت ، مودت ، احترام ، صداقت ، امنیت ، معاونت ایلہ دیناً مکلفدر . بر عائلہ نک مسعودیتی آنجاق بو سایہدہ متجلی اولور ، رابطۃ ازدواجدن بکلہ نیلن منافع ومصالح آنجق بو سایہدہ وجودہ کلیر .

« ۶۹ — ماده : زوجہ زوجہ نک اسمنی طاشیر . »

بو ماده ، غرب حیات اجتماعیہ سہ کورہ تنظیم ایدلمشدر . نته کیم آلمان قانون مدینسنک (۱۳۵۵) نجی مادہ سندنہ ، زوجہ ، زوجہ نک عائلہ اسمنی احراز ایدر . دینیلمشدر .

« ۷۰ — : ماده : بر نکاحک بطلان ویا فسادینہ حکم ویرلکده اگر عقد و قتیلہ حضور حاکمہ ویا نائی ویا دولتجہ بوقبیل عقدلرک تسجیلنہ وظیفہ دار مأمور مخصوص حضورندہ اجرا ایدیلش طرفین بیندہ تقرب دخی وقوع بولش ایسہ اشبو تقرب اوزرینہ نفقہ وعدت لازم ونسب وحرمت مصاہرہ ثابت اولور فقط توارث جریان ایتز . »

بو ماده ایلہ احکام شرعیہ مزہ آرہ سندنہ بر مقایسہ یابایلمک ایچون بر تحلیل عملیہ سہ لزوم واردر . شویلہ کہ :

۱ — احکام شرعیہ مزہ نظراً باطل اولان نکاحلر حقندہ احکام نکاحدن هیچ بری جاری اولماز ، کرک تقرب وقوع بولش اولسون وکرک اولماسین . شو قدر وارکہ تقرب وقوع بولدینی تقدیرده یا لکنز (عقر) نامیلہ بالغاً ما بالغ ہر مثل لازم کلیر . (ردالمحتار) . مادہ یہ کلنچہ نکاح باطل حقندہ توارثدن باشقہ احکام جاری اولا بیلور . شوشرط ایلہ کہ عقد بر مأمور رسمی حضورندہ اجرا ایدلش و تقرب وقوع بولش اولسون . بونک اوزرینہ بر مسئلہ تفریع ایدلم :

فرض ایدیکنز کہ بر مسلمان قیزی ہر ناصلسہ بر غیر مسلم ایلہ وظیفہ دار

۱] دنیا بوتون متاعدن عبارتدر ، دنیا متاعنک خیریلیسی ایسہ صالح زوجہدرکہ زوجی یوزینہ باقنچہ منشرح اولور ، بر شی امر ایدنچہ اطاعت ایدر ، بر یرہ چیقوب کیدنچہدہ مالی ، ناموسی محافظہ چالیشیر طورر .

بر مأمور حضورنده عقدنکاح جراتنده بولونمش، آرد لرنده ده مقارنت وجوده ککش. شیمدی بو نکاح هر وجهه باطل اولدیندن بونک اوزرینه شرعاً احکام نکاحدن هیچ بری ترتب ایتمز. [۱] حال بوکه مادهیه نظراً بوباطل نکاح اوزرینه عدت کبی، نسب کبی احکام ترتب ایتمز لازم کلیور.

۲ — : احکام شرعیه مزه نظراً فاسداولان نکاحلر حقنده احکام نکاحدن بعضیلرینک جریانی ایچون بر شرط وارد، اوده تقرب وقوعیدر، تقرب وقوع بولونجه عدت واجب، مهر مسادن زیاده اولماق شرطیه مهر مثل لازم، نسب و حرمت مصاهره ثابت اولور. مادهیه کلاجه بوا حکامک ثبوتی ایکی شرطک وجودینه معلقدر. بریسی، نکاح، بر مأمور رسمی حضورنده عقدایدیلش اولق، دیکری ده تقرب وقوع بولق. بونک اوزرینه ده بر مسئله تفریع ایدلم:

فرض ایدیکز که بر کیسه هر ناصلسه بیلمه یه رک کندی سوت قیز قارداشی و یا باشقه سنک معتده سفی بر مأمور رسمی حضورنده اولمق سزین تزوج ایتیش و بعدالتقرب نکاحک عدم صحته واقف اولارق مفارقتده بولونمش. شیمدی بونکاح اوزرینه شرعاً عدت کبی، نسب کبی بعض احکام ترتب ایدر؛ حال بوکه مادهیه نظراً ترتب ایتیه چکدر.

۳ — : احکام فقهیه مزه نظراً باطل و یا فاسد اولان نکاحلردن طولایی نفقه لازم کز. تقرب وقوع بولش اولسون اولماسین. حال بوکه مادهیه نظراً لازم کله چکدر.

۴ — : احکام شرعیه مزه نظراً باطل و یا فاسد اولان نکاحلر حقنده بعض احکامک جریان ایدوب ایتهمسی ایچون هر حالده حکم حاکمه لزوم یوقدر. حال بوکه ماده بوکا لزوم کوستریور.

۵ — : احکام شرعیه مزه نظراً باطل اولان نکاحلر ایله فاسد اولان نکاحلر بیننده عدم مشروعیت و لزوم حرمت جهتیه بفرق یوق ایسه ده عدت کبی، ثبوت نسب کبی بعض احکام اعتباریه فرق وارد. حال بوکه ماده ده باطل ایله فاسد اولان نکاحلر عینی احکامه تابع طوتولشد.

۶ — : احکام شرعیه مزه نظراً شرائطی جامع اولان بر نکاح، بر مأمور رسمی حضورنده عقد ایدله دیکندن طولایی نه باطل، نه ده فاسد اولماز. بناء علیه بونک اوزرینه بالجملة احکام نکاح ترتب ایدر. حال بوکه اشبو حقوق عائله لایحه سنه نظراً بر مأمور رسمی حضورنده عقدایدیلش نکاحلر باطلدر، و او یله بر باطلدر که بونکله احکام نکاحدن هیچ بری ثابت اولماز. ولو که سائر شرائط تماماً موجود بولونسین. یوحضور مسئله سنک نه قدر اعظام ایدیلش اولدینغی بر مثال ایله ایضاح ایدلم:

[۱] وفي مجمع الفتاوی نکح کافر مسلمة فولدت منه لایثب النسب منه ولا یتجب العدة لانه نکاح باطل. ای فالوط فیہ زنا لایثب به النسب بخلاف الفاسد فانه وطء بشبهة. فیثبت فيه النسب ولذا تكون بالفاسد فراشاً لا بالباطل رجعی (ردالمحتار).

فرض ایدیکز که بر شخص، هویتنی کتم ایدره رک کندی همشیره سفی وظیفه دار بر مأمور حضورنده بیله بیله تزوج ایدیورده بعدالتقرب بیلری تفریق اولونیور. شیمدی اولانجه حرمت شرعیه سنه رغماً بو نکاح ایله — مجرد بر مأمور رسمی حضورنده عقد ایدیلش اولدینغی ایچون — نفقه کبی، نسب کبی احکام ثابت اولور. فقط دیکر بر کیسه بر قادینی بوتون شرائط شرعیه سی داخلنده تزوج ایدیور، شو قدر وار که عقد بر مأمور حضورنده عقدایدیلش بولونیور، شیمدی اولانجه مشروعیته رغماً بو نکاح ایله نه نفقه لازم کلیور، نه ده نسب کبی، حرمت مصاهره کبی احکام ثابت اولور.

آرتق ماده نک ماهیت انقلابکارانه سفی ملاحظه بویوریکز. اساساً بویله بر نکاح، ملحوظ دکلد. «دیهه بالطبع اعتراض اولونا ماز. زیرا بوکبی نکاحلرک وجودی ملحوظ، حق واقع اولماسیدی بوکبی ماده لرک وضعه حاجت کورولمزدی.

۷۱ — ماده : زوج و یا زوج یکدیگرک مانع تقرب علظردن بویله معلول اولدینغه مطلع اولدقه حاکمه بالراجعه تفریقی طلب ایده بیلیر. بویله بر علتک موجودیتنه قبل النکاح مطلع اولان زوج و یا زوجنه نک بعدالنکاح عیبک دوامی حالنده ینه حق طلی وارد. شو قدر که زوج و یا زوجنه نک یکدیگره تقرب ایتدکن صوکره حادث اولان بو قبیل عیب سببیه تفریق دعواسی مسموع دکلد.

بوماده، اطلاقه نظراً محتاج تأملدر. ائمه حنفیه حضراتنک اجتہاد اتنه نظراً أزوجه؛ زوجنده بولونان عنت، نجوبیت کبی مانع تقرب بر عارضه دن طولایی تفریقی طلبه صلاحیتداردر. فقط زوج، زوجهنده بولونوب مانع تقرب اولان بر عارضه دن طولایی نکاحی فسخ ایتدیرمکه صلاحیتدار دکلد. زوج؛ حق طلاقه مالک اولمادینی جهتله آنک بو صلاحیته نائلیتی کندی سفی ضرردن وقایه حکمتنه مستنددر. زوج ایسه حق طلاقه مالک اولدیندن آنک بویله بر صلاحیته نائلیته احتیاج یوقدر. زوجک نکاحی فسخ ایتدیرمکه تشبث ایتهمسی، مجرد زوجهنه سنک مهرینی ویرمه مک کبی بر مقصده مستند اولق لازم کلیر. حال بوکه آرده مشروع بر نکاح وارد، بی چاره زوجینی هم نعمت نکاحدن محروم بیراقق، هم ده کندیسنه مهر نامنه هیچ بر شی ویرمه مک، شبهه یوق که حسیات عالییه زنجیده ایدر. بناء علیه ائمه حنفیه حضراتنک بوبابده کی اجتہادی قادینلری ده از یاده صیانت ایتمز غایه سفی مؤمن بولونمشدر.

فقط مذاهب ثلاثه ائمه سنه کوره بویله بر عارضه دن طولایی زوجنه نک تفریقی طلبه صلاحیتی اولدینغی کبی زوجک ده بونکله تفریقی طلبه صلاحیتی وارد، زوج ایسترسه نکاح واقعی ردایله فسخ طریقه توسل ایده بیلور. دیمک که ماده؛ ائمه ثلاثه حضراتنک اجتہادلرینه توافق ایده بیلور. آنجق بویله بر عارضه نک موجودیتنه قبل النکاح مطلع اولان طرفک

بیان اولوندینی اوزره بو مدت بر سندن عبارتدر . چونکه بر سنه مختلف طبایع بشریه اوزرنده تأثیرات عادیسی مشهود اولان فصول اربعه یی جامعدر ، بناء علیه بو فصولک گذراننه انتظار ایتمک ایجاب ایدر . حتی بونک ایچوندرکه اجله فقها دن بعیلری بوسنه نك بر سنه شمسیه اولماسی احتیاطاً قبول ایتمشلدردر . چونکه فصول اربعه نك تماماً ظهوری آنجا ق برسنه شمسیه ظرفنده قابلدر . سنه قریه ایسه اون کون نقصاندر . مع مافیه احکام شرعیه ده علی الا کثر سنه قریه قبول ایدلدیکی کبی بو خصوصده ظاهر الروایته نظراً سنه قریه معتبردر .

زوجه عائد عارضه لره کمنجه : بونلرک زوالی امیدیه مطلقاً برسنه انتظار ایدلدیکی احکام فقهییه من ایجاباتندن دکلدردر . بوعارضه لر علی الا کثر عملیاته محتاج شیلردر .

کتاب شافعیه دن (نهایه المحتاج) ده دینلیورکه : « زوجه سی رتقاء ویا قرنا بولونان کیمسه نك طلب و تفریق صلاحیتی وارددر . قاین بو مانعه یی ازاله یه اجبار اولنه ماز . شو قدر وارکه کندی آرزوسیه ازاله ایدوب ده مقارنت ممکن اولورسه آرتق زوجک حق خیاری قالمازه .

» ۷۳ — ماده : زوجیندن بری کندیسنک ویا نسلنک حیات و صحتی وخیم بر تهلکیه معروض بران بر مرضک دیکرنده موجود اولدیفنه مطلع اولدنده نکاحک فسخی طلب ایدیه یلیر . «

بو ماده ، جای ملاحظه در . امام اعظم وامام یوسف حضرتلرینه کوره عنت کبی بر ایکی عارضه دن باشقه هیچ بر علتدن طولانی نه زوجک نه ده زوجنک نکاحی فسخ ایتدیرمه صلاحیتی یوقدر ، علت : کرک قبل النکاح موجود اولسون و کرک بعد النکاح تحدر ایتسین . بوا یکی معظم مجتهدک بو باده کی اجتهاد لری امام علی ایله ابن مسعود (رضی الله تعالی عنهم) حضرتلرینک مذهب لرینه مستنددر . ابن ابی لیلی ، عمر ابن عبدالعزیز ، اوزاعی کبی اجله فقها نك اجتهاد لری ده بومرکزده در . بو ذوات عالیه نك بو باده استناد ایتدک لری ادله فقهییه بدایعه ده ، فتح القدیرده مسطوردر . بز بوراده بو ادله یی ایراده لزوم کورمیورز ، آنجق شونی دوشونیورزکه : زوجیندن بری هر ناصلسه حسب القدر مهلک بر علتیه دوچار اولیور ، بوتون کونلری آه وانین ایله کچوب کیدیور ، شیمدی جمعیت بشریه نك بو شایان ترجم اولان جزئی حمایه ایتمک ایجاب ایتزمی ؟ حال بوکه نکاحک فسخه کیدلدیکی تقدیرده بوزوالی مخلوق ، آنجا ق سایه سنده بارینه بیله چکی بر کاشانه ازدواجک ظل طافندندن ده محزوم بر اقیلمش اولاجق آرتق بو نه قدر موافق اولور ؟ واقعا نکاحک دوامی زوجیندن برینک حیاتی بلکه بر تهلکیه معروض براقه جقدره فقط دوشونملی که بو فاکزده معلولی جمعیت بشریه آره سندن تماماً تجرید ایدرمیه جکیز . بناء علیه عینی تهلکیه باشقه لری حقندره واردر . او حالده رابطه زوجینک ازاله یی جهته کیتمکدن ایسه علتک

بالاخره بوعارضه نك دوامی تقدیرنده تفریقی طلبه صلاحیتدار اولماسی جای نظر در .

واقعا (بحر رائق) ده وسائر کتب فقهییه مزده بیان اولوندینی اوزره فقهای کرامدن بعیلرینه نظراً بر قاین ، کندیسیله عقد ازدواجده بولوندینی برار ککک عین اولدیفنه قبل النکاح مطلع بولونمش اولسه دخی یه تفریقی طلبه حتی واردر . چونکه عنتک مختلف درجاتی واردر ، بر قاین حقنده غیر مقتدر بولونان برار ککک دیکر بر قاین حقنده حائز اقتدار اولایلمه سی مأمولدر . فقط مجبوب اولدیفنه مطلع بولوندینی برار ککک ایله عقد نکاحه راضی اولان بر قاین آرتق بومعلولیتک دوامندن طولانی طلب تفریق صلاحیتدار اولماز . زیرا بو عارضه نك دوام ایده چکی قطعاً معلومدر . بناء علیه بو حالده قاین کندی حقی اوله اسقاط ایتمشدر . حال بوکه ماده یه نظراً بوموردده زوجه نك تفریقی طلبه صلاحیتی بولونیور ، بوا یسه فقها طرغری دکلدردر .

» ۷۲ — ماده : ماده سابقه موجبنجه موجودیتی ادما اولنان علت ، قابل زوال دکسه حاکم در حال زوج وزوجه بینتی تفریق ایدر واکر قابل زوال ایسه زمان طلبدن اعتباراً بر سنه تأخیل ایلر ، بومدت ظرفنده علت ، زائل اولمادی و مدعی طلبنده اصرار ایتدیکی تقدیرده محکمه قرار یله نکاح فسخ اولنور . «

بو ماده ، احکام فقهییه مزه قسماً موافقدردر . معلوم اولدینی اوزره زوجده بولونوب مانع تقرب اولان عارضه لر ایکی قسمدر : بر قسمی قابل زوال دکلدردر . بو حالده برسنه تأخیلدن بر قائده متصور اولمادیی جهته وقوع بولان طلبه بناء زوجینک بینلری در حال تفریق اولونور . مجبویت بو قیلدندر . دیکر قسمی ایسه قابل زوالدر . بناء علیه بو قسمده بومدت انتظاره لزوم واردر . عنتده بو قیلدندر .

اطبا طرفندن بیان اولوندینی اوزره عنتک مختلف اسبابی واردر . عدم اقتدار دینلن بو عارضه ؛ اختیار لفتدن نشئت ایدیه بیله چکی کبی مساعی ، ممتده عقلیه دن ، فعالیت زائده دماغیه دن ، فرط خوف و حیا دن ، زیاده شوق و شطارتدن ، خیالات و تصورات عاشقانه دن ، کثرت مقارنتدن ، عدم طهارت و نظافتدن ، آفت عصیه دن ، عضوک سوء تشککندن ده دخی نشئت ایدیه یلور . بوسیلرک اختلافه بناء اصول تداوی باشقه لاشیر . مثلاً ایکنجی و اوچونجی سیلردن متحصل عنتک ازاله سی ایچون استراحت ذهنیه لزوم واردر ، صوک سبیدن منبعث عنتک رفی ایچون ده عملیات قیه یه احتیاج کوریلور .

کورولیورکه بوحال ، بر آفت اصلیه و خلقیه دن منبعث اولایلدیکی کبی بر علت عارضه دن ناشی ده وجوده کله یلیر . بناء علیه عنتی ، علتدن فرق و تمیز ایچون هر حالده بر مدت تأخیله لزوم واردر .

کتاب فقهییه مزده (مبدوط سرخسی) ده ، (هندیه) ده وسائر ده

سرایقه مانع اولاییله جک صورتده باشقه تدابیر اتخادی قابل اولامازی؟
طوغریسی بویله بر علت سببیه زوجینک بینلری تفریق اتمک چوق
کره حسیات رقیقه اصحابی صوکه درجه متأثر ایده جک بر فحیه لشکیل ایدر.
دیمک که اسملریله صحیفه مطالعاتی تزیین ایتدیکمز او بویوک
ذواتک اجتهدلری بویله بر فحیه نک ظهورینه میدان ویرمیور .

فقط ائمه حنفیه دن امام محمد حضرتلرینه کوره زوجده کی بر علتدن
طولایی زوج ، غییر اولمازسه ده زوجده کی بعض عیوبدن ناشی زوج
غییر اولور . چونکه زوج ، زوجده کی علتراضی اولمادیقی تقدیرده
طلاقه توسل ایده بیلیر . حال بوکه زوج ، اهلیت طلاق حائز دکلدرد .
بناء علیه بو جالده زوجده نک غییر اولماسی مقتضای عدالتدر ، مسئله نک
جهت اخلاقیه سی ایسه باشقه در .

امام مشارالیهک بو اجتهدی ، امیرالمؤمنین عمر الفاروقک ، عبدالله
بن عمر ایله عبدالله بن عباس رضی الله تعالی عنهم حضرتانک مذهبیرینه
موافق بولونمشدر .

امام محمد حضرتلرینک بو اجتهدی ترجیح ایدن بعض فقههای
حنفیه دیورلر که : «زوجینک بلاضرر برلکده یاشامالرینه مانع اولان
جنون ، جذام ، برص مثللو عیوب ، حساً و طبعاً حقوق زوجی
استیغایه مانعدر . چونکه طبایع سلیمه ، بو کی معلولین ایله مقارنتدن
تنفر ایدر ، بو تنفر طبیعی (فر من المجذوم فرارک من الاسد) حدیث
شریفله ده مؤید بولونمشدر . ازدواجدن مقصود اولان حسن معاشرتدر ،
تکثیر نفوس ایله حصول اولاددر . حال بوکه عندالتنفر بو مقصود ،
فوت اولور و بو مثللو عیوب ، بعضاً اولاده ده سرایت ایدر .»

الیوم محاکمه معمول به اولان ده امام مشارالیهک بو باده کی اجتهد ایدر .
مع مافیه اکر علت واقعته نک زوالی مأمول ایسه فسخ جهتی بر سنه
تأجیل اولنمقده در .

ائمه ثلاثه حضرتانه کلنجه بونلرک اجتهدلرینه نظراً زوجیندن هریری
دیگرنده بولونان جذام ، برص کی عاده ساری ، تنفری موجب اولان
علتلردن طولایی حق خیاره مالکدر . بناء علیه ایسترسه بو حاله راضی
اولارق رابطه ازدواجی ادامه ایدر ، ایسترسه عقد نکاحی فسخ ایتدیرر .
دیمک که ماده ، مذاهب ثلاثه ائمه سنک اجتهدینه توافق ایدیور .

اجتماعیات:

حیات اجتماعی نک روح اصابی

عصر مزده حیاتک کونا کون احتیاجاتی قارشوسنده فردک منفرد
سعی دائماً ضعیف قالمقده در . بو کیفیت اجتماعی حیسانه قارشو اولان
انجذاب بالجبوریه تشدید اتمکده در . اساساً انسانلرک طولولو اولارق

جمعیت حالده یاشامغه اولان میلانلری ، مدافعه نفس ودفع احتیاجات
ضرورتلرینک شخصی مساعی ایله قابل اقتحام اولاماسندن منبعث
بولندیغنه شبهه یوقدر . باخصوص تجربه لر افراده رفاه وسعادت ایچون
اتحادک لزومی الک بارز مثاللریله اثبات اتمشدر . ایلك انسانلری قبیله
تشکیلنه سوق ایدن عوامل میاننده مشترک غیرتله توقف ایدن ایشلرک
الغاسی ضرورتی ، طبیعی و حیاتی بر مؤثر اولمشدر . بشریتک مدنی-
الطبع اولمسی ده آنجق بو صورتله ایضاح ایدلشدر .

شو حاله نظراً افراد ایله هیئت اجتماعیه آراسنده ناقابل انفصال
بر رابطه نک موجودیتی تظاهر ایدیور . فی الحقیقه بر جامعه نک شخصیت
معنویه سی او هیئت اجتماعیه تشکیل ایدن افرادک آری آری قابلیت
و قیمتلری محصله سندن متشکلدر . کرک مدافعه اجتماعیه جهتیله ،
کرکسه تکامل و رفاه اعتباریله عمومی بر انکشافک حصولی اخلاق
فردیه نک ، سجایای شخصیه نک متانت و کماله وابسته اولدیغی کی اخلاق
اجتماعیه ، تمیز دیگرنه تربیه اجتماعیه مفهوم نک حیسانه مثبت اثرلر
تولید ایدم بیلیمسی ، توازن حصوله کتیره بیلیمسی تربیه فردیه نک تکاملنه
متوقفدر .

اجتماعیات قانونلری ، بو فکرلری عملی نتیجه لرله تأیید ایدرک
واضح بر صورتده ارائه ایلکده در .

« افرادک مثبت سجایای ، جمعیتک منفی فضایلنه فائق اولان
هیئت اجتماعیه لرده تکامل و ترقی مؤمندر . » و « جمعیتک منفی فضایل
افرادک مثبت فضایلنه نفوق ایدن هیئت اجتماعیه لر انفساخه محکومدر . »
دستورلری جمعیتله افرادک درجه روابط و مناسباتنده کی اهمیتیه افاده ایدر .
حیات اجتماعیه ده فضیلتک اساس اولسنه نظراً ، بو حیاتک مبدأ و مسندلرینی
تدقیق اتمک بر لازمه حالی آیر . . .

مادام که جمعیتلرک جزء فردلری انسانلر تشکیل ایدیور و جمعیت ده
بو اجزاء فردیه نک تام بر انمودجندن عبارتدر . شو حالده اشخاصک
قیمتده اعظمی بر موقعی حائز اولان فضیلتک مبدأ و مسندلرینک عین زمانده
حیات اجتماعیه نک اساسندن عبارت اولدیغی کندی کندی نه ثابت اولور .
حیسانده وجدان اوزرنده فضیلتی تولید ایده جک بر تأثیر براقان
آنجق دیاندر . سجیه و کاله متوقف اولان حیات اجتماعیه نک ده مدنی
دیانتدن بشقه برشی دکلدرد . حیات فردیه ده فضیلتک کیتدکجه تکاملی
و خللدن مصونیتی خصوصنده ناصل اخلاق بر مسند قوی تشکل ایدیورسه
هیئت اجتماعیه لرده ده حیات عمومیه نک فضیلت و تساند ایچنده ادامه سی
ایچون اخلاق عینی درجه ده ثابت بر نقطه استناددر .

جمعیت حیاتک تکامل و انکشافی ، سعادت بشریه و رفاه انسانی نقطه
نظرندن ناقابل انفصال بر ضرورت حیاتیه تشکیل اتمکده اولدیغندن بوغایه نک
استحصالی ایچون فضیلتی تهلکه په و بالنتیجه تکامل جمعیتی تردی به دوچار